31 octombrie 2024 – Raportarea CBAM pe trimestrul III trebuie să se bazeze pe date reale privind emisiile de carbon. Ce au de facut importatorii?

Autori: Mihai Petre, Director, Global Trade, EY România și

Daniela Neagoe, Senior Manager, Global Trade, EY România

Mecanismul de Ajustare a Carbonului la Frontieră (CBAM), instituit prin Regulamentul UE 956/2023, a fost dezvoltat pentru a asigura competitivitatea producătorilor din Uniunea Europeană în fața celor din afara blocului comunitar. Produsele provenite din industrii cu un grad mare de poluare, precum cele din domeniile cimentului, îngrășămintelor, energiei electrice și hidrogenului, fontei, fierului și oțelului, aluminiului (de exemplu, minereu de fier, tuburi, țevi, rezervoare, construcții și părți de construcții, șuruburi, piulițe), așa-numitele „produse CBAM” fac obiectul obligațiilor de înregistrare și raportare CBAM. În perioada de tranziție, de la 1 octombrie 2023 până la 31 decembrie 2025, companiile care importă aceste produse sunt obligate să respecte doar cerințele de înregistrare și raportare trimestrială.

Utilizarea valorilor implicite, publicate de către Comisia Europeană pentru raportarea emisiilor încorporate în produsele

importate, a fost posibilă numai până la raportarea aferentă trim II, 2024 (care ar fi trebuit depusă până la 31 iulie 2024, cel târziu).

Începând cu raportarea aferentă trim III, 2024, care trebuie depusă până cel târziu la 31 octombrie a.c., trebuie raportate date reale privind emisiile încorporate, utilizarea valorilor implicite fiind permisă numai pentru mărfuri complexe și cu o limită de 20% din totalul emisiilor încorporate. Astfel, pentru a putea raporta, importatorii trebuie să solicite instalațiilor (producătorilor din afara Uniunii Europene) informații referitoare la emisiile încorporate. Pentru a veni în sprijinul importatorilor, Comisia Europeană a publicat pe site-ul dedicat CBAM un model de document ce poate fi transmis instalațiilor pentru a colecta mai ușor informațiile necesare raportării („CBAM communication template for installations").

De asemenea, începând din 2026, numai declaranții autorizați vor putea importa produse care fac obiectul CBAM. Procesul de autorizare CBAM va începe la 31 decembrie 2024 și companiile vor trebui să îndeplinească anumite criterii pentru a obține statutul de declarant autorizat. Fiind un proces complex, similar cu certificarea AEO, societățile ar trebui să demareze din timp acest proces pentru a nu se confrunta cu imposibilitatea efectuării importurilor de produse CBAM din 2026.

Noutăți CBAM

Printre noutățile CBAM menționăm publicarea unui instrument de autoevaluare CBAM și actualizarea Ghidului de utilizare CBAM de către Comisia Europeană.

- Instrument de autoevaluare CBAM

Scopul instrumentului de autoevaluare CBAM este acela de a oferi importatorilor din UE posibilitatea de a obține o imagine de ansamblu a obligațiilor companiei, care sunt cerințele de raportare CBAM pentru un anumit produs și unde

pot găsi informații suplimentare.

Astfel, după introducerea codului tarifar din Nomenclatura Combinată și selectarea opțiunilor corecte din meniurile instrumentului, vor fi afișate rezultatele autoevaluării CBAM și cerințele de raportare pentru produsele de la codul tarifar indicat.

- Actualizare Ghid de utilizare CBAM

Comisia Europeană a actualizat, în luna septembrie a.c., Ghidul de utilizare CBAM, aducând câteva simplificări în procedurile de raportare. Acesta se adaugă Documentului de orientare privind punerea în aplicare a CBAM pentru importatorii de mărfuri în UE, a cărei primă versiune a fost lansată în august 2023, iar o ultimă versiune actualizată a fost emisă pe 30 mai a.c. Astfel, companiile interesate trec printr-un adevărat proces educativ, atât pentru raportările din perioada de tranziție, cât și pentru momentul taxării efective care va începe din 2026.

Printre modificările din ghidul actualizat enumerăm:

- o opțiune de descărcare PDF disponibilă și pentru rapoartele în stare de proiect, în stare de modificare și în stare de corecție (și nu numai pentru rapoartele finale);
- „Data semnăturii” din antetul raportului este acum o rubrică doar în citire și va fi completată automat la trimiterea raportului;
- emisiile totale directe și indirecte, precum și emisiile totale la nivelul instalației, vor fi acum calculate automat, după introducerea informațiilor relevante;
- unitatea de măsură pentru emisii va fi completată automat cu EMU1 (tone).

În concluzie, termenul limită de 31 octombrie pentru depunerea raportului CBAM aferent trimestrului al treilea din 2024 marchează o etapă importantă în implementarea CBAM. Acesta

reprezintă un punct de cotitură în care importatorii trebuie să treacă de la utilizarea valorilor implicite la raportarea datelor reale privind emisiile încorporate, cu excepția anumitor mărfuri complexe. Comisia Europeană a oferit instrumente și resurse, inclusiv un model de document pentru colectarea informațiilor pentru a facilita acest proces de tranziție și pentru a pregăti companiile pentru etapele viitoare.

De asemenea și autoritățile vamale au demarat procesul de monitorizare și notificare a operatorilor economici care au importat produse CBAM și care nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare. Astfel, este esențial ca toate companiile implicate în importul de produse CBAM să fie conștiente de aceste schimbări și să se asigure că sunt pregătite să se conformeze noilor cerințe pentru a preveni eventuale blocaje în procesul de vămuire. Acest lucru va asigura o tranziție lină către etapele ulterioare ale implementării CBAM și va contribui la menținerea competitivității producătorilor europeni, protejând în același timp mediul prin încurajarea reducerii emisiilor de carbon la nivel global.